

บทที่ 1

บทนำ

สภาพปัจจุบันของโรงเรียนเตรียมทหาร

สงครามในอดีตและปัจจุบันได้ให้บทเรียนอย่างแน่ชัดว่า การปฏิบัติงานใน
อนาคตต้องเป็นการ "รวม" อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงเป็นความจำเป็นที่แต่ละ
กองทัพต้องมีการประสานและการปฏิบัติร่วมกันอย่างใกล้ชิด ดังนั้นในปีพุทธศักราช
2500 ๖๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลเอก ฉนวน กิจศิริจร) จึง
ได้เสนอความจำเป็นต่อสภากลาโหมว่า หากจะได้รวมโรงเรียนที่มีมาตรฐานการศึกษา
ใกล้เคียงกัน จากกองทัพต่าง ๆ เป็นสถาบันเดียวกันก็จะช่วยประหยัดงบประมาณ
และทำให้ผู้ศึกษามีความรู้จัดคุณเคยสามัคคีกลมเกลียวสนิทสนมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
มีความกตัญญูใจร่วมกันแคบยาววัย อันจะเป็นสื่อ นำให้กองทัพที่ประกอบด้วยเหล่า
ของทหาร เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกันในอนาคต ซึ่งสภากลาโหมเห็นชอบในความ
จำเป็นนี้เป็นเอกฉันท์ และในชั้นแรกให้รวมโรงเรียนเตรียมนายร้อย โรงเรียนเตรียม
นายเรือ และโรงเรียนเตรียมนายเรืออากาศ ขึ้นเป็นโรงเรียนเตรียมทหาร สังกัด
กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2501 (กระทรวง
กลาโหม 2521 : 1)

ต่อมาใน พ.ศ.2506 กรมตำรวจได้ขอให้โรงเรียนเตรียมทหารดำเนินการ
สอนนักเรียนในส่วนของกรมตำรวจ เพื่อเตรียมนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน
นายร้อยตำรวจ อีกด้วย โรงเรียนเตรียมทหารจึงเป็นศูนย์รวมสำหรับนายทหารและ
นายตำรวจในอนาคตสมบูรณ์ความอุดมการณ์ที่ว่า "ความสามัคคีกลมเกลียวเป็นพลังอัน
สำคัญของชาติ" ทุกประการ

โรงเรียนเตรียมทหาร ตั้งอยู่ถนนพระราม 4 อาคารหลังแรกเป็นรูปอาคาร
3 แถง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการรวมกันของเหล่าทัพ ซึ่งมีศูนย์รวมเดียวกันคือ ชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์

เมื่อแรกตั้งโรงเรียนเตรียมทหารใน พ.ศ.2501 นั้น หลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารกำหนดระยะเวลาศึกษา 2 ปี ซึ่งเทียบดุษฎีระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แผนกวิทยาศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนเตรียมทหารรับนักเรียนที่สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาวิชาสามัญวิชาทหาร และพลศึกษา มีระดับมาตรฐานทั้งในด้าน พุทธิศึกษา จริยศึกษา และพลศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนทหาร คำว่า เมื่อนักเรียนเตรียมทหารสำเร็จการศึกษาหลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหารแล้ว จะส่งไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ต่อไป

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ความแผนการศึกษาของชาติ พ.ศ.2520 จากระบบ 7 - 3 - 2 มาเป็นระบบ 6 - 3 - 3 คือ เพิ่มเวลาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 3 ปี

ใน พ.ศ.2523 กระทรวงกลาโหมจึงได้ปรับปรุงระบบการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารเสียใหม่ โดยให้ทั้งนักเรียนที่สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นเวลา 2 ปี แต่เปลี่ยนมารับนักเรียนที่สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย มาเรียนร่วมกันที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นเวลา 1 ปี โดยนักเรียนเหล่านี้มีฐานะเป็นนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ หรือนักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1 เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร 1 ปีแล้วจึงไปเรียนต่อในชั้นปีที่ 2 - 5 ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ หรือในชั้นปีที่ 2 - 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (กระทรวงกลาโหม 2523 : 1)

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2524 กระทรวงกลาโหม ได้ออกประกาศแปรสภาพโรงเรียนเตรียมทหารเป็นโรงเรียนรวมเหล่า และได้เริ่มรับนักเรียนรุ่นแรกในปีการศึกษา 2526

และในวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2527 กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้ประกาศ
เปลี่ยนชื่อโรงเรียนรวมเหล่า กลับเป็น โรงเรียนเตรียมทหาร ดงเค็ม แต่ยังคงใช้
หลักสูตร 1 ปี ของโรงเรียนรวมเหล่าเช่นเดิม (กระทรวงกลาโหม 2527 : 1)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเตรียมทหารเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้การศึกษาแก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ตามที่ได้ทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทย) โดยให้ศึกษาร่วมกัน เพื่อให้มีความรู้จัดคุณเคยสามัญศึกษากฎเกณฑ์สนธิสัญญาเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2526 จากการศึกษาเป็นโรงเรียนเตรียมทหาร หลักสูตร 2 ปี เทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาเป็นโรงเรียนเตรียมทหาร หลักสูตร 1 ปี เทียบเท่าชั้นปีที่ 1 ของระดับอุดมศึกษา ทำให้โรงเรียนมีสภาพเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งขอแบ่งกล่าวเป็น 4 ด้านคือ

1. สภาพการจัดการเรียนการสอน
2. สภาพความพร้อมของนักเรียน
3. สภาพความพร้อมของอาจารย์
4. สภาพความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่

สภาพการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นหลักสูตรของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีหน้าที่ให้การศึกษาอบรม

หล่อหลอมจิตใจ อุบาสัย เสริมสร้างบุคลิกภาพและพละทานามัยให้แก่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก แล้วด้วยหลักสูตร ด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และวิชาทหาร เพื่อเปลี่ยน ภาวะจากพลเรือน ให้เป็นนักเรียนทหาร นักเรียนตำรวจ ที่มีความสนิทยศสมศักดิ์ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความคิดริเริ่ม รอบรู้ ปฏิภาณไหวพริบ เทียบพร้อมด้วยคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสำนึกในความ รับผิดชอบที่จะปกป้องสถาบันดังกล่าวแล้ว ด้วยชีวิต (โรงเรียนเตรียมทหาร 2525 : 1)

ภารกิจของโรงเรียนเตรียมทหาร มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา และให้การ ศึกษาอบรมนักเรียนเตรียมทหาร ในด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา กับวิชาทหาร และวิชาตำรวจ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและทัศนคติพื้นฐาน พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเองให้ เป็นผู้ที่มีความก้าวหน้า ทั้งในด้านความรู้ อุบาสัยและคุณสมบัติของผู้นำหน่วย (โรงเรียนเตรียมทหาร 2525 : 1)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้บรรลุภารกิจดังกล่าว จึงได้วางวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ด้านพุทธศึกษา มุ่งปรับระดับความรู้ของนักเรียนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเชื่อมต่อกับความรู้ที่จากระบบในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้เข้ากับระดับความรู้ ความระบบของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ อากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2. ด้านจริยศึกษา ให้การหล่อหลอมจิตใจ อุบาสัย เสริมสร้างบุคลิกภาพ เพื่อให้เป็นนักเรียนทหาร นักเรียนตำรวจ ที่มีความสำนึกในเกียรติ ศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบต่อและเทียบพร้อมด้วยคุณธรรม

3. ด้านพลศึกษา ให้การฝึกสอนวิชาพลศึกษา ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ความหลักสูตร เสริมสร้างให้นักเรียนเตรียมทหาร มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพพละทานามัย สมบูรณ์ สามารถทำงานเป็นชุด มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นนักต่อสู้ที่เข้มแข็ง เกิดเกียรติ

4. **ด้านวิชาทหาร** ให้นักเรียนระเบียบวินัย กล้าหาญ อุตุน เด็ดเดี่ยว
 เข้มขาก และมีความรู้วิชาทหาร ศิลปของการนำหน่วย เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ผู้นำ
 หน่วยทหารขนาดเล็ก ระเบียบบังคับหมู่ได้ (โรงเรียนเตรียมทหาร 2525 : 1)

นโยบายการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าว
 การให้การศึกษา จะผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติ ดังนี้

1. เน้นการปรับความเป็นทหาร ให้เริ่มต้นด้วยการปลูกฝังลักษณะทหาร และ
 ให้การอบรมเพื่อให้บังเกิดแรงจูงใจ เห็นความสำคัญของทางราชการทหารและตำรวจ
2. ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการศึกษา ด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา และ
 พลศึกษา โดยให้นักเรียนได้รู้จักคิดค้นด้วยตนเองให้มากที่สุด
3. ให้นักเรียนได้รับความรู้ตามตัวอย่างและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. ให้กำหนดมาตรฐานในการวัดผลและการประเมินผลการศึกษา ทั้งใน
 ด้านพุทธิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เพื่อนำมาปรับแก้วิธีการเรียนการสอน และการ
 อบรมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (โรงเรียนเตรียมทหาร 2525 : 1)

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร ใช้เวลาเรียนประมาณ 1 ปี หรือ
 2 ภาคการศึกษา โดยมีเวลาเรียนภาคการศึกษาละ 16 - 17 สัปดาห์ และมีฝึก
 ภาคสนาม 1 เดือน ให้นักเรียนเรียนวิชาตามโครงสร้าง ดังนี้

วิชา	หน่วยกิต	
	ร.จปร./ร.ร.นร./ร.ร.นอ.	ร.ร.นรค.
1. วิชาพื้นฐานทั่วไป		
คณิตศาสตร์	6	6
ฟิสิกส์	5	-
เคมี	5	5
ภาษาไทย	3	3
ภาษาอังกฤษ	5	5
สังคมศาสตร์	6	11
พลศึกษา	2	2
2. วิชาทหาร - ค่ารบ	6	6
3. วิชาบังคับเลือก (ไม่คิดแต้มเฉลี่ยสะสม)		
ฟิสิกส์	-	5
สังคมศาสตร์	5	-
การใช้ห้องสมุด (ไม่มีหน่วยกิต)	-	-
รวม	38	38

(โรงเรียนเตรียมทหาร 2525 : 4)

การวัดและการประเมินผลการศึกษา ทำทุกภาคการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจะทำการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และคณะกรรมการในการสอบจะทำการวัดและประเมินผลปลายภาคเรียน แฉวน้ำมารวมกันด้วยอัตราส่วนเท่ากัน เกณฑ์การตัดสินผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษาไม่

ต่ำกว่า 2.00 สอบผ่านทุกวิชา มีเวลาเปิดศึกษา วิชาทหาร วิชาพลศึกษาและวิทยาการ
ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้รับการฝึกภาคสนาม และมีคะแนนความประพฤติไม่ต่ำกว่าที่
ทางราชการกำหนด (โรงเรียนเตรียมทหาร 2525 : 10 - 11)

สภาพความพร้อมของนักเรียน

นักเรียนเตรียมทหารยังไม่พร้อมสมบูรณ์ทางด้านวิชาการ และสิ่งแวดล้อมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าจะพิจารณาความพร้อมทางด้านวิชาการ โดยดูจากผลการศึกษาของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง และศึกษามาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้มีความแตกต่างกันในด้านพื้นฐานความรู้ นักเรียนบางคนไม่ได้ศึกษาทางโปรแกรมวิทยุ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่สอดคล้องต่อเนื่องกับหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร นอกจากนี้ นักเรียนยังคงปรับตัวจากชีวิตพลเรือนมาเป็นชีวิตทหาร ที่เต็มไปด้วยระเบียบ วินัย และข้อปฏิบัติต่างๆ สภาพแวดล้อมตลอดจนชีวิตประจำวันของนักเรียนไม่เอื้ออำนวยและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การฝึก ระบบซ่อม และการถูกจำกัดเวลา นักเรียนไม่มีอิสระในเรื่องเวลาเท่าที่ควร คือ นักเรียนเรียนภาควิชาการวันละ 6 คาบ เรียนพลศึกษาสลับกับการฝึกวิชาทหาร อีกวันละ 2 คาบ และนักเรียนจะต้องปฏิบัติตัวอยู่ในตารางเวลาที่โรงเรียนกำหนดให้ ทำให้ไม่สามารถศึกษาค้นคว้าวิชาการต่าง ๆ ได้มากนัก จึงทำให้เกิดความไม่พร้อม และไม่มีภาวะกระตือรือร้นในการเรียนมากนัก นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติการก็เพื่อสนองวัตถุประสงค์แต่ละประการของหลักสูตรต่างก็มีความมุ่งมั่นจะให้ภารกิจส่วนของตนบรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่ดัง ทุกฝ่ายจึงมุ่งบรรลุสิ่งต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนจนเกินขีดความสามารถที่นักเรียนจะรับไว้ได้หมดในเวลาซึ่งมีอยู่เพียงจำกัด (โรงเรียนเตรียมทหาร 2526 : 28 - 31)

สภาพความพร้อมของบุคลากร

ความพร้อมของอาจารย์ผู้ทำการสอน ขณะนี้อาจารย์ผู้ทำการสอนยังไม่มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งหมด ซึ่งเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนเตรียมทหาร ได้แปรสภาพจาก

โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาอาจารย์ยังไม่สามารถ
 ดำเนินการให้สมบูรณ์ได้ นโยบายในการรับอาจารย์ผู้ทำการสอนใหม่ไม่เป็นไปตามหลัก
 การเดิม กล่าวคือ จะคงรับผู้ที่จบปริญญาโท ซึ่งเหมาะสมอยู่แล้ว แต่ก็มีได้มีการ
 ปฏิบัติไปตามหลักการนั้นอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้การสรรหา การคัดเลือกและการ
 บรรจุบุคลากรในตำแหน่งอาจารย์ยังไม่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานอย่างแท้จริง
 และในด้านการบำรุงขวัญอาจารย์ผู้ทำการสอน ได้รับความสนใจจากผู้บริหารน้อยมาก
 จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนของบุคลากรผู้ทำการสอน ซึ่งได้รับการพิจารณาความดีความชอบ
 ประจำปีน้อยกว่าบุคลากรด้านอื่น (โรงเรียนเตรียมทหาร 2526 : 7 - 8)

ในก้านความรู้ โรงเรียนเตรียมทหารเปลี่ยนแปลงระดับการศึกษารวดเร็ว
 เกินไป ทำให้อาจารย์ประจำการที่มีอยู่เดิมต้องไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม กำลังพลใน
 ด้านการสอนจึงไม่พร้อมที่จะสอนตามหลักสูตร จำนวนอาจารย์ประจำที่มีความรู้และมีคุณวุฒิ
 ครองสายวิชา และมีความชำนาญในการสอนมีไม่เพียงพอ จึงขาดความพร้อมที่จะสอนให้
 เป็นไปตามหลักสูตรได้ทั่วถึง และอาจารย์ประจำส่วนหนึ่งบรรจุเข้ามาโดยมีวุฒิไม่ตรง
 กับสายวิชาที่ทำการสอน การสอนจึงขาดประสิทธิภาพ ขาดความพร้อม เพราะอาจารย์
 มีความรู้ไม่กว้างขวางพอ อาจารย์ประจำอีกส่วนหนึ่งที่ได้รับการพัฒนาให้ไปเรียนตาม
 สถาบันต่าง ๆ ในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่เรียนไม่ตรงกับวิชาที่จะกลับมามีทำการสอน
 การพัฒนาอาจารย์ควรให้ตรงสายวิชาที่ทำการสอน การบรรจุอาจารย์ใหม่ควรคำนึงถึง
 ความรู้ความชำนาญ ความสามารถในการสอน เพื่อจะได้อาจารย์ที่ทำการสอนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ พร้อมที่จะสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนได้อย่างดี (โรงเรียนเตรียมทหาร
 : 22 - 23)

วิธีการสอนของครูอาจารย์ประจำ ใช้ทั้งการบรรยายและการทดลองปฏิบัติ
 แต่เนื่องด้วยเนื้อหาหลักสูตรมีมาก และเวลาในการทำการสอนและเวลาสำหรับนักเรียน
 ทำการค้นคว้ามีน้อย วิธีสอนจึงเน้นการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ คือ อาจารย์มีบทบาทและ
 ความรับผิดชอบสูง เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนในมหาวิทยาลัยยึดถือและปฏิบัติกันอย่างกว้างขวาง
 เป็นการสอนที่ผู้สอนพูด บอกเล่า หรืออธิบายเนื้อหา หรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง

โดยผู้สอนเป็นผู้เตรียมการศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ มาแล้ว โดยทั่วไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียวคือ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยนอกจากนั่งฟัง จด และเตรียมตัวไว้สอบ แต่การสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเหมาะสำหรับการเรียนระดับมหาวิทยาลัยทั่ว ๆ ไป ซึ่งเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวางมาก สำหรับนักเรียนทหารทำได้ยาก เพราะนักเรียนถูกจำกัดด้วยเวลา นักเรียนมีเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองน้อย อีกทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือยังไม่เพียงพอแก่นักเรียน (โรงเรียนเตรียมทหาร 2526 : 40)

สำหรับอาจารย์ที่บรรจุใหม่ เป็นผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนมากนัก ควรจะจัดให้มีอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ใหม่ควรจะต้องศึกษาสังเกตการสอนจากอาจารย์อาวุโส และควรให้อาจารย์อาวุโสเข้าไปสังเกตการสอนของอาจารย์ใหม่ เพื่อจะได้ช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนเตรียมทหาร 2526 : 41)

ระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนเตรียมทหาร ยังมีสภาพที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการฝึกให้นักเรียนเตรียมทหารได้รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น แทนที่จะให้ทำคำถามคำสั่งหรือเป็นการป้อนให้อยู่ตลอดเวลา

สภาพความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่

ตามโครงการปรับปรุงและแปรสภาพโรงเรียนเตรียมทหาร ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียน อาคารสถานที่เรียน ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะเปิดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นก็ได้มีการจัดหาเพิ่มเติมความความต้องการแล้ว แต่ก็ยังมีปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องบ้าง กล่าวคือ อุปกรณ์การสอนบางชนิดมีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก ไม่สะดวกในการเคลื่อนย้าย เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead Projector) อาวุธต่าง ๆ เป็นต้น ยังมีระบบการเบิกจ่าย การให้บริการที่ไม่คล่องตัว จึงทำให้ไม่สะดวกในการใช้ อาจารย์ส่วนใหญ่มักสอนแบบบรรยาย ไม่ค่อยมีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบ

การสอน (โรงเรียนเตรียมทหาร 2526 : 39)

อาคารสถานที่ ห้องเรียนมี 28 ห้อง มีห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ซากห้องเรียนใหญ่ที่ไร้เป็นห้องเรียนรวมของนักเรียนหลายคนที่จะต้องเรียนร่วมกัน ส่วนมากจะเป็นวิชาเฉพาะที่เชิญอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย

สถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในระดับอุดมศึกษาคือ ห้องสมุด ห้องสมุดควรเป็นห้องที่ทันสมัย อาคารถ่ายเทสะดวก ควรมีหนังสือสำหรับการค้นคว้า นักเรียนสามารถค้นหาความรู้ได้ในทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน จำนวนหนังสือค้นคว้าควรจะมีให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ควรจะให้บริการ ให้ความสะดวกสบาย และรวดเร็วในการให้ยืม ซึ่งจะเป็นเครื่องจูงใจในการให้นักเรียนอยากเข้ามาใช้บริการห้องสมุด ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ควรจะให้เด็กมีเวลาพอที่จะใช้บริการห้องสมุดได้อย่างเต็มที่ (โรงเรียนเตรียมทหาร 2526 : 42 - 45) ซึ่งสิ่งเหล่านี้น่าจะมีการศึกษาวิจัยว่า ได้จัดได้ถูกต้องหรือเพียงพอ หรือสะดวกต่อการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการหรือไม่

จากการที่โรงเรียนเตรียมทหารได้กลายสภาพจากสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษากังง่ามาแล้วนั้น ทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สภาพความพร้อมของผู้เรียน ความพร้อมของผู้สอน และวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่เปลี่ยนไป กวดยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหาร ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเตรียมทหาร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเตรียมทหาร

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และนักเรียน
เตรียมทหาร แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
เตรียมทหาร
2. ประชากรที่จะทำการศึกษา จะใช้เฉพาะอาจารย์ประจำของโรงเรียน
เตรียมทหารทั้งหมดที่ทำการสอน และนักเรียนเตรียมทหารทั้งหมด ที่เป็นผลของการ
ใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2528
3. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหาร จะศึกษาภายใน
ขอบเขตดังนี้
 - 1) หลักสูตรและการใช้หลักสูตร
 - 2) การจึกระบวนกรเรียนการสอน
 - 3) อาจารย์ผู้สอนและวิธีการสอน
 - 4) การจึกกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 5) วัสดุอุปกรณ์การสอนและการอ่านวดยความสะดวก
 - 6) การใช้อาคารสถานที่และบริเวณเพื่อสนับสนุนการสอน
 - 7) ห้องสมุด
 - 8) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การให้การศึกษาทั้งวิชาสามัญ วิชาทหาร
และวิชาพลศึกษาแก่ผู้เรียน และอบรมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเป็นผู้นำหน่วย ผู้ตาม
ที่ใกล้ชิดกับความคองการของเหล่าทัพ

โรงเรียนเตรียมทหาร หมายถึง สถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวง
กลาโหม ที่ให้การศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำหน้าที่สอน และหัวหน้ากองวิชา
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในขณะทำการวิจัย

นักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง นักเรียนชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนาย
ร้อยตำรวจ ที่ศึกษาร่วมกันอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร ในขณะทำการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้คาดว่า จะทำให้ทราบถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาค้นการเรียนการสอนต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. จะเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1	อาจารย์ผู้สอนทุกคน	จำนวน	70 คน
กลุ่มที่ 2	นักเรียนเตรียมทหารทุกคน	จำนวน	900 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ชุด ใช้สอบถามนักเรียนชุดหนึ่ง และใช้ถามอาจารย์อีกชุดหนึ่ง โดยแบบสอบถามแต่ละชุดจะแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นลักษณะเลือกตอบ (Check List)
เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

2. การสร้างแบบสอบถาม

ศึกษาจากเอกสารวิจัย ตำรา และการสัมภาษณ์ นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมพิจารณาแก้ไขและนำไปให้อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนเตรียมทหารตอบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวิเคราะห์

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำส่งและรับคืนเมื่อผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งอาจารย์และนักเรียนเตรียมทหาร จะทำการวิเคราะห์โดยหาความถี่และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลตอนที่ 2 ที่เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหารในต่าง ๆ จะใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ข้อมูลจากตอนที่ 2 ที่เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหาร ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเตรียมทหาร จะนำมาเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยหาค่าที (t-test)

ลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 1 ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนียามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เสนอเอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเอกสาร แนวความคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน โครงสร้างหลักสูตร ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 เสนอวิธีการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย กลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 การเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 เสนอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ประกอบด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และประวัติการศึกษาของผู้นักวิจัย